

Sprawozdanie dla Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu dotyczące pracy lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce

1. Cele procesu i szerszy kontekst

Proces dotyczący lasów społecznych o zwiększonej funkcji społecznej wokół 11 ośrodków miejskich zapoczątkowało polecenie Ministra Klimatu i Środowiska. Pierwsze polecenie w sprawie lasów społecznych wydane przez ministra 26 kwietnia 2024 r. zakładało powołanie regionalnych zespołów, które wypracują propozycje obszarów i modyfikacji gospodarki leśnej wokół wskazanych ośrodków miejskich, które umownie nazwano „dziewięcioma aglomeracjami” (Katowice; Kraków; Łódź; Szczecin; Poznań; Warszawa; Wrocław; łączny obszar sąsiedztwo Gdańska, Sopotu i Gdyni; okolice Bydgoszczy i Torunia). W sierpniu br. ministerstwo wskazało kolejne dwa miasta: Bielsko-Białą oraz Kielce. Skład zespołów zdefiniowało i zatwierdziło MKiŚ. W każdym zespole znaleźli się:

- przedstawiciele Lasów Państwowych,
- przedstawiciel ministerstwa,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych i lokalnych organizacji społecznych,
- samorządów, tj. każdej gminy, powiatu i urzędu marszałkowskiego, właściwych dla danej planowanej lokalizacji lasu o wiodącej funkcji społecznej,
- przedstawiciele wojewody,
- przedstawiciele regionalnych dyrekcji ochrony środowiska,
- reprezentanci lokalnych zakładów usług leśnych oraz lokalnych przemysłowych nabywców drewna
- eksperci z Instytutu Badawczego Leśnictwa oraz Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Wszystkie zespoły pracują w oparciu o wytyczne i rekomendacje w zakresie wzmocnienia lasów ważnych społecznie wypracowane w procesie Ogólnopolskiej Narady o Lasach. Wytyczne zawierają kryteria wyznaczania lasów oraz propozycje modyfikacji gospodarki leśnej. Dokument do pobrania [TUTAJ](#).

Zespół jest ciałem doradczym i nie ma mocy decyzyjnej. Podczas posiedzeń ma wypracować propozycje lokalizacji obszaru lasów społecznych wokół swojego miasta (grupy miast). Propozycje

przekazać właściwemu wojewodzie. Wojewoda opracuje ją i skieruje do Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Tryb wdrożenia propozycji nie jest znany. Zostanie określony przez MKiŚ.

2. Rola facylitatorek w pracach zespołu

Spotkania zespołu były prowadzone przez niezależne facylitatorki, zaproponowane i zatrudnione przez Regionalną Dyrekcję Lasów Państwowych w Radomiu. Facylitatorki przedstawiły się na pierwszym posiedzeniu, omówiły swoje doświadczenie oraz dotychczasową historię współpracy lub jej brak z Lasami Państwowymi. Następnie poprosiły o akceptację przez wszystkich członków zespołu i ją uzyskały. Uzyskanie akceptacji zespołu w sytuacji, gdy facylitatorki zostały wcześniej zatrudnione przez RDLP w Radomiu, było istotne z punktu widzenia zagwarantowania neutralności i bezstronności procesu.

Facylitatorki jako bezstronne prowadzące dbały o przejrzystość procesu podejmowania decyzji, równy głos i udział w dyskusji wszystkich członków i członkiń zespołu oraz jawność zgłaszanych postulatów między posiedzeniami. Facylitacja oznaczała ponadto prowadzenie prac zespołu, w taki sposób, aby zapewnić efektywną współpracę, atmosferę sprzyjającą wypracowaniu rozwiązań oraz wzajemne słuchanie się. Do zadań facylitatorek należało także:

- opracowywanie planu spotkań,
- proponowanie sposobu organizacji pracy zespołu,
- dbałość o przestrzeganie wypracowanego kontraktu oraz regulaminu prac zespołu,
- przysyłanie wiadomości e-mail do członków i członkiń zespołu z podsumowaniem pracy na poprzednim posiedzeniu oraz planu na kolejny,
- uwzględnianie w planie spotkań wszystkich zgłoszonych wniosków i postulatów,
- przygotowanie materiałów informacyjnych, ułatwiających pracę merytoryczną,

3. Zasady współpracy zespołu

Zasady pracy zespołu zostały określone w regulaminie prac zespołu, który został przyjęty na drugim posiedzeniu. Ważną częścią regulaminu były zasady dotyczące sposobu podejmowania decyzji przez zespół. Ustalono, że będą one podejmowane przez strony na zasadzie konsensusu. Jedynie w sytuacjach, gdy konsensus nie jest możliwy, zostało dopuszczone głosowanie większością głosów.

Regulamin został uzupełniony przez kontrakt, zaproponowany przez facylitatorki, który zawierał następujące postulaty sprzyjające dobrej i efektywnej dyskusji:

- równoważność głosów i potrzeb,
- wzajemny szacunek
- otwartość na różnice poglądów i odmienne stanowiska,

- efektywność wspólnej pracy,
- przejrzystość procesu i ustaleń,
- jawność poza posiedzeniami,
- wzajemne słuchanie się,
- przedstawianie się przed każdą wypowiedzią (oraz podanie afiliacji)

4. Wyzwania w procesie

Do najważniejszych wyzwań związanych z prowadzeniem prac zespołu należały:

- narzucony ogólnie krótki czas na przeprowadzenie procesu i ograniczona liczba posiedzeń;
- konflikt tożsamościowy między stroną społeczną i stroną leśną oraz niski poziom zaufania utrudniający współpracę,
- niejasne brzmienie kryteriów dookreślających lasy społeczne (w szczególności kryterium S1, S5, S6, S7) oraz poziom złożoności zasad gospodarowania i obszerność dokumentów, z którymi musieli zapoznać się członkowie zespołu.

W odpowiedzi na te wyzwania zespół fasilitatorek zaproponował różnorodne rozwiązania mające na celu zmniejszenie wpływu tych trudności na przebieg pracy.

4.1. Krótki czas na przeprowadzenie prac zespołu

W odpowiedzi na ten problem zaproponowano następujący przebieg prac od drugiego posiedzenia, mający na celu zapewnienie efektywnej i uporządkowanej pracy nad wszystkimi zgłoszonymi obszarami.

Krok	Cel	Przebieg
Krok 1. Stworzenie listy obszarów	Dokładne ustalenie zakresu prac zespołu	• Prosimy o zgłaszanie wszystkich obszarów (według nazw zwyczajowych), które mają być przedyskutowane przez zespół. • Sprawdzamy i notujemy liczbę osób zainteresowanych każdym zgłoszonym obszarem.
Krok 2. Uporządkowanie listy obszarów	Decyzja zespołu o łączeniu obszarów w większe całości lub pozostawieniu listy obszarów.	• Prosimy o orientacyjne zaznaczenie wszystkich obszarów na wspólnej mapie. • Zespół decyduje, czy chce łączyć obszary w większe całości, aby usprawnić pracę, czy pozostawić pełną listę obszarów.
Krok 3. Ustalenie harmonogramu prac przy stolikach	Decyzja zespołu dotycząca priorytetów i ustalenie harmonogramu prac przy stolikach.	• Prosimy o wskazanie obszarów, o których mamy dyskutować w pierwszej kolejności. • W trakcie każdej sesji możemy równolegle dyskutować o trzech obszarach / połączonych obszarach. • Zespół ustala harmonogram prac nad obszarami lub grupami obszarów dzieląc je na sesje.
Krok 4. Podział na stoliki	Sprawna dyskusja nad wszystkimi zgłoszonymi obszarami oraz ustalenie dla każdego z nich zakresu terytorialnego oraz zasad gospodarowania.	• Pracujemy równolegle przy 3 stolikach, by maksymalnie wykorzystać czas. • Zgodnie ze stworzonym harmonogramem prac, w sesji 1 pracujemy nad 3 obszarami / połączonymi obszarami (analogicznie w kolejnych sesjach). • W każdej sesji: ○ Uczestnicy wybierają stół z danym obszarem lub połączonymi obszarami, przy których chcą pracować w pierwszej kolejności. ○ Członkowie zespołu mogą zmieniać stoliki podczas każdej sesji oraz rundy.
Krok 5: Praca przy stolikach w 4 rundach	Przyjęcie zakresu obszaru i zasad gospodarowania lub zarejestrowanie rozbieżności.	Przebieg • praca przy każdym stoliku odbywa się w 4 rundach. Runda 1 (przy stoliku): Cel: pierwsza praca przy stoliku

		Wybór sekretarza i osoby do prezentacji. Stolik opracowuje: • Nazwę obszaru • Zakres obszaru i uzasadnienie, zdanie rozbieżne i uzasadnienie • Zasady gospodarowania na tym obszarze i uzasadnienie, zdania rozbieżne wraz z uzasadnieniem Runda 2 (plenarna) Cel: omówienie stanu prac na forum całego zespołu • Prezentacja wyników prac stolików. • Zbieranie informacji zwrotnej oraz uwag od całego zespołu. • Możliwa zmiana stolików. Runda 3 (przy stoliku) Cel: druga praca przy stoliku i uwzględnienie uwag z sesji plenarnej. Poprawki na podstawie zebranych uwag od całego zespołu. Runda 4 (plenarna) Cel: przyjęcie wniosków / protokół rozbieżności Ostateczne przyjęcie zakresu obszaru i zasad gospodarowania na nim lub zarejestrowanie rozbieżności. <i>Facylitatorzy regularnie informują plenum o postępach prac stolików.</i>
--	--	--

Ponadto, ustalono następujące zasady pracy przy stolikach:

- Dążymy do wypracowania rozwiązań akceptowanych przez wszystkich uczestników
- Kontrakt.
- Kolejność wypowiedzi: Mówimy według kolejności zgodnej z ruchem wskazówek zegara, z możliwością pominięcia kolejki.
- Limit czasu: Każda osoba ma określoną liczbę minut na wypowiedź.
- Mówi jedna osoba naraz.

4.2. Konflikt tożsamościowy między stroną społeczną i stroną leśną oraz niski poziom zaufania utrudniający współpracę

Powyższa propozycja planu pracy miała też za zadanie ułatwić współpracę w mniejszym licznie gronie przy stolikach. Dzięki pracy na mapach oraz rozmowie o konkretnych oddziałach (kryteriach określenia lasów społecznych i zasadach gospodarowania) udało się efektywnie osiągnąć porozumienie w sprawie 4 z 5 obszarów.

W odpowiedzi na niski poziom zaufania fasilitatorki starały się dbać o budowanie bezpiecznej przestrzeni dla każdej wypowiedzi, odwoływały się i przypominały zasady współpracy (kontrakt), budowały podstawy dla porozumienia wskazując na wspólne potrzeby i wartości, obserwowały emocje i poziom napięcia w grupie oraz reagowały na bieżąco na sytuacje eskalacji, dociekając co ważnego wynika z wypowiedzi poszczególnych osób będących w konflikcie. Cały czas dbały o przejrzystość procesu i jawność podejmowanych decyzji.

4.3. Niejasne brzmienie kryteriów dookreślających lasy społeczne oraz poziom złożoności zasad gospodarowania

Niejasne brzmienie kryteriów dookreślających lasy społeczne - w szczególności kryterium S1, S5, S6, S7 – było znacznym utrudnieniem w pracach stolikowych. W sytuacji niemożliwości uzyskania jednoznacznego rozstrzygnięcia, jak należy rozumieć kryteria, fasilitatorki zaproponowały spisanie wszystkich wątpliwości i różnic w interpretacji oraz załączenie ich do raportu końcowego.

Wcześniej przygotowały również uproszczony materiał dotyczący oznaczania zasad gospodarowania (wyłączeń, ograniczeń, modyfikacji), który był z powodzeniem wykorzystywany przy pracach stolikowych.

5. Rekomendacje

W odniesieniu do wyzwań, które pojawiły się w trakcie procesu, warto rozważyć przy następnych działaniach wdrożenie następujących rekomendacji, które proponujemy, które poprawią jakość współpracy i zwiększą szansę na pogłębiony dialog.

Rekomendacja 1: Spotkania przedmediacyjne z każdą ze stron

Ze względu na istniejący konflikt tożsamościowy między stroną społeczną a leśną, sugerujemy zorganizowanie przynajmniej jednego spotkania premediacyjnego z każdą ze stron osobno. Takie spotkania pozwolą uczestnikom na omówienie wyzwań, skoordynowanie działań i przygotowanie się do konstruktywnego dialogu. Ułatwi to budowanie wzajemnego zrozumienia i zwiększy szanse na osiągnięcie porozumienia.

Rekomendacja 2: Adekwatne tempo pracy i przestrzeń na dialog

Chociaż przewidziany czas był wystarczający do zakończenia prac w Kielcach, nie pozostawiał miejsca na wypracowanie głębszego porozumienia, prowadzenie spokojnej dyskusji o lasach ani na zgłębienie tematu na poziomie merytorycznym. Uczestnicy wielokrotnie zgłaszali, że presja czasowa działała na niekorzyść strony społecznej oraz negatywnie wpływała na merytoryczny poziom wypracowanych propozycji, ponieważ nie było czasu na dogłębne omówienie kwestii i odpowiednio dużo miejsca na dyskusje. Zalecamy uwzględnienie w czasie prac dodatkowego czasu na dialog, refleksję oraz merytoryczne zgłębianie tematów, co pozwoli wszystkim stronom na pełniejsze przedstawienie swoich stanowisk i obaw.

Rekomendacja 3: Jasność kryteriów i terminologii

Przedstawione kryteria oraz sposoby zagospodarowania były często niejasne i niedoprecyzowane, co prowadziło do różnego rozumienia przedmiotu prac. Sugerujemy opracowanie klarownych definicji i wyjaśnień terminów dostępnych dla wszystkich uczestników. To pomoże uniknąć nieporozumień i usprawni komunikację między stronami.

Rekomendacja 4: Udostępnienie wzoru raportu końcowego na początku prac

Wzór raportu końcowego powinien być udostępniony na początku procesu, aby uczestnicy mogli od początku pracować z myślą o końcowym rezultacie. Pozwoli to lepiej ukierunkować dyskusje i zapewnić, że wszystkie istotne aspekty zostaną uwzględnione w opracowaniu.

Rekomendacja 5: Część edukacyjna prowadzona przez niezależnego eksperta

Brakowało części edukacyjnej, która wyjaśniałaby kryteria lasów oraz sposoby gospodarowania, prowadzonej przez eksperta cieszącego się zaufaniem obu stron. Wprowadzenie takiej sesji pozwoliłoby uczestnikom lepiej zrozumieć zagadnienia i ułatwiłoby merytoryczną dyskusję. Zmniejszyłoby to również obciążenie uczestników związane z samodzielnym zapoznawaniem się z dokumentacją i terminologią.

Załączniki

1. Sprawozdanie z przebiegu pierwszego posiedzenia
2. Sprawozdanie z przebiegu drugiego posiedzenia
3. Sprawozdanie z przebiegu trzeciego posiedzenia
4. Sprawozdanie z przebiegu czwartego posiedzenia

Załącznik 1. Sprawozdanie z pierwszego posiedzenia lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce

Spotkanie odbyło się w Centrum Edukacyjnym Geonatura Kielce w dniu 15.10.2024. Udział w spotkaniu wzięły osoby reprezentujące Lasy Państwowe, samorządy oraz organizacje społeczne – zgodnie z decyzją nr 66 / 2024 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 02.10.2024 r. w sprawie lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce. Spotkanie prowadził zespół facylitatorek w składzie: Helena Ebert, Monika Probosz i Marta Szaranowicz-Kusz. Przed rozpoczęciem spotkania facylitatorki upewniły się co do obecności kworum. Ponieważ było to pierwsze spotkanie i trudno było przewidzieć tempo pracy grupy, facylitatorki określiły dwa poziomy celów spotkania.

Cele minimum odnoszące się do ustalenia podstawowych zasad, określenia ram, w jakich powinna się mieścić praca grupy oraz zrobienie pierwszego kroku w kierunku merytorycznej pracy. Ze względu na te cele zaplanowane zostały następujące działania:

- przedyskutowanie i przyjęcie regulaminu pracy Zespołu
- zaproponowanie, przedyskutowanie i przyjęcie kontraktu - zasad współpracy obowiązujących na wszystkich spotkaniach
- wybór prezydium
- stworzenie wspólnej listy materiałów potrzebnych do prac Zespołu

Cele maximum - to cele minimum plus pierwszy etap pracy merytorycznej. Ze względu na te cele zaplanowane zostały następujące działania dodatkowe:

- wprowadzenie w zagadnienie lasów społecznych przez strony
- uwspólnienie wiedzy, określenie obszarów współpracy i kluczowych tematów

Plan programu spotkania wyglądał następująco:

- 1) Powitanie uczestników, przedstawienie celu spotkania, przedstawienie się facylitatorek oraz uczestników (z elementem integracyjnym)
- 2) Prezentacja Edyty Kostańczuk z Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych - przekazanie informacji dotyczących Krajowej Narady o Lasach oraz polecenia MKiŚ w sprawie lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce.
- 3) Prezentacja regulaminu pracy i odpowiedzi na pytania
- 4) Przyjęcie regulaminu
- 5) Prezentacja i wspólne uzupełnienie zasad współpracy i ram dla dobrej rozmowy
- 6) Prezentacja i zapoznanie członków Zespołu i/lub reprezentowanych przez nich organizacji

7) Przerwa

8) Prezentacja Nadleśnictwa Kielce na temat:

- zasad i ram działania Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu,
- gospodarki leśnej prowadzonej w Nadleśnictwie Kielce,
- koncepcji zagospodarowania turystycznego dla lasów w aglomeracji miasta Kielce, sporządzonej w latach 2022-2024.

9) Prezentacja strony społecznej (tyle samo czasu)

10) Omówienie obu prezentacji w grupach warsztatowych

11) Jakich materiałów, dokumentów, wiedzy potrzebujemy na 2 spotkanie, żeby zacząć efektywnie pracować - wspólna dyskusja

Zasady i sposób pracy na spotkaniu

Pierwsze spotkanie Zespołu zostało zrealizowane w formie pracy w kręgu. Oprócz członków Zespołu brali w nim udział także goście, którzy byli aktywni w czasie dyskusji, nie mieli jednak prawa głosu. W gronie organizatorów oraz facylitatorek stwierdzono konieczność wprowadzenia sposobu na łatwe odróżnienie osób, nie będących członkami Zespołu, szczególnie w procesie głosowań. Podjęto decyzję o wprowadzeniu od kolejnego spotkania kolorowych kart, które zostaną rozdane tylko członkom Zespołu i będą służyły do oddawania głosów (zamiast ręki podnoszona będzie karta).

Jedna osoba była obecna na spotkaniu w formie zdalnej. Osoba obsługująca komputer oraz facylitorka monitorowały jej aktywność udzielając głosu w miarę jej potrzeby oraz odczytywały wiadomości wpisywane na czacie.

Realizacja planu spotkania

W czasie pierwszego spotkania zrealizowane zostały 3 z zaplanowanych punktów.

Punkt 1

Realizacja planu przeszła bez zakłóceń. W związku z wyrażonymi przez jedną z uczestniczek wątpliwościami dotyczącymi bezstronności jednej z facylitatorek ze względu na to, że prowadzi szkolenia z konsultacji dla pracowników lasów, dodano kolejną zasadę współpracy. Facylitorki poprosiły o zgłaszanie wszelkich wątpliwości dotyczących ich bezstronności i zapowiedziały, że będą one na bieżąco rozstrzygane.

Element integracyjny - odpowiedź na pytanie: jaki las lubię najbardziej nie mógł zastąpić bardziej rozbudowanych działań integrujących Zespół, ale wprowadził element pozytywnego nastawienia. Trudno powiedzieć, czy możliwe było na tym etapie przeprowadzenie części integracyjnej - poziom napięcia wśród członków Zespołu został przez facylitorki oceniony jako dosyć wysoki więc propozycja integracji mogłaby łatwo zostać odrzucona.

Punkt 2

Prezentacja przebiegła zgodnie z planem. Nie wywołała dyskusji.

Punkt 3

Prezentacja regulaminu i ustalenie brzmienia jego poszczególnych punktów zajęło pozostały czas spotkania. Facylitatorka odczytywała wstęp oraz poszczególne punkty, zgłaszane były propozycje modyfikacji, każdą z nich poddawano głosowaniu. Regulamin w nowym brzmieniu był na bieżąco spisywany i wyświetlany na ekranie tak, żeby uczestnicy spotkania mogli śledzić wprowadzane poprawki. Do czasu zakończenia spotkania brzmienie wszystkich punktów zostało uzgodnione. Ze względu na zakończenie czasu przewidzianego na pracę Zespołu, formalne przyjęcie regulaminu zostało zaplanowane na początek kolejnego spotkania.

Najwięcej czasu zajęło ustalenie, jakiego obszaru dotyczą prace Zespołu. Obszar ten był wyznaczony w tytule regulaminu i ograniczał się do terenu zarządzanego przez Nadleśnictwo Kielce, nie obejmował całego sąsiedztwa miasta - pomijał jego wschodnią część należącą do nadleśnictwa Daleszyce.

Pierwszy etap dyskusji polegał na wymianie opinii członków Zespołu reprezentujących różne organizacje.

W drugim etapie, aby skoncentrować uczestników spotkania na znalezieniu rozwiązania, facylitatorki zaproponowały sformułowanie możliwych opcji działania. Zarządzono przerwę, w czasie której członkowie Zespołu naradzali się ze sobą nawzajem, podchodzili do facylitatorek, szukali właściwego brzmienia każdej z opcji. Opcje zawierały nie tylko określenie możliwego działania, ale także jego pozytywne i negatywne konsekwencje - dzięki temu uczestnicy spotkania dostali pełną informację i mogli świadomie podejmować decyzje.

- Opcja 1 - Zespół obejmuje pracę teren ograniczony do lasów w zarządzie Nadleśnictwa Kielce w obszarze leżącym w granicach samorządów miasta Kielce oraz Gmin Masłów, Miedziana Góra, Nowiny i Morawica. Za mocną stroną tej opcji uznano możliwość wykonania zadania w dostępnym czasie, za słabą zagrożenie, że lasy z wymienionych gmin Nadleśnictwa Daleszyce nie będą mogły znaleźć się na liście lasów o wiodącej funkcji społecznej. Dodatkowym czynnikiem, który przemawiał na rzecz tej opcji była informacja zgłoszona przez uczestników reprezentujących Nadleśnictwo Radom oraz województwo świętokrzyskie o powstaniu oddzielnego lokalnego Zespołu Lokalnej Współpracy ds. lasów o szczególnym znaczeniu społecznym zajmującego się terenem Nadleśnictwa Daleszyce
- Opcja 2 - Zespół decyduje się na poszerzenie swojego składu i zaproszenie do współpracy przedstawicieli interesariuszy z terenu Nadleśnictwa Daleszyce. Za mocną stroną tej opcji uznano objęcie pracami Zespołu odpowiedniego terenu stanowiącego całe sąsiedztwo Miasta Kielce, za słabą przekroczenie ustalonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska terminów i w efekcie zagrożenie, że praca nie zostanie wykonana

W trzecim etapie powstały dwie syntetyczne opcje, każda z nich zawierała element kompromisu. Poddano je głosowaniu. Wynik głosowania był jednoznaczny. To pozwoliło na pokonanie impasu i kontynuację pracy.

Spotkanie zakończyło się przekazaniem przez facylitatorkę informacji organizacyjnej o terminach kolejnych spotkań: 21 i 29.10 oraz 13.11.2024 w godzinach 16.30-19.30. Terminy zostały zaakceptowane przez Zespół.

Załącznik 2. Sprawozdanie z drugiego posiedzenia lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce

Spotkanie odbyło się w Centrum Edukacyjnym Geonatura Kielce w dniu 21.10.2024. Udział w spotkaniu wzięły osoby reprezentujące Lasy Państwowe, samorządy oraz organizacje społeczne – zgodnie z decyzją nr 66 / 2024 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 02.10.2024 r. w sprawie lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce. Spotkanie prowadził zespół facylitatorek w składzie: Helena Ebert, Monika Probosz i Marta Szaranowicz-Kusz. Przed rozpoczęciem spotkania facylitatorki upewniły się co do obecności kworum. Cele drugiego spotkania były następujące:

- Dokończenie spraw formalnych określających zasady i ramy współpracy Zespołu
- Zaprezentowanie członkom Zespołu sposobu pracy nad wyznaczaniem obszarów lasów społecznych i uzyskanie zgody na taką formę dalszej pracy
- Rozpoczęcie pracy merytorycznej

Plan programu spotkania wyglądał następująco:

- 1) Powitanie uczestników, podsumowanie spotkania 15.10.2024
 - 2) Kontrakt
 - 3) Przyjęcie regulaminu
 - 4) Wybór prezydium
 - 5) Prezentacja: przedstawiciel lokalnej organizacji społecznej
 - 6) Prezentacja: Lasy Państwowe
- Przerwa
- 7) Wspólne wypracowanie listy obszarów oraz grup roboczych dla lasów o wiodącej funkcji społecznej
 - 8) Zebranie refleksji, zamknięcie spotkania

Wnioski i sposób pracy na spotkaniu

Pomiędzy spotkaniami zostały zgłoszone wnioski dotyczące wykluczenia określonych osób i organizacji. Przyjęto zasadę, że w trosce o zachowanie jawności komunikacji, wszelkie wnioski wpływające pomiędzy spotkaniami będą rozsyłane mailowo do członków Zespołu, a następnie dyskutowane i poddawane głosowaniu na kolejnym spotkaniu Zespołu.

Drugie spotkanie Zespołu zostało zrealizowane w formie pracy przy klasycznym ustawieniu sali z rzędami krzeseł. Planowano zmienić ten układ na część drugą – pracy przy stolikach. Takie decyzje

wynikały głównie ze względów technicznych – do dyspozycji jest jeden mikrofon i w pierwszej części spotkania są do obejrzenia prezentacje, które są lepiej widoczne przy klasycznym ustawieniu sali. Na początku spotkania – zgodnie z wnioskami płynącymi ze spotkania numer 1 -wszystkim członkom Zespołu rozdano zielone kartki, aby mogli głosować za ich pomocą. Kilka osób było obecnych na spotkaniu w formie zdalnej. Osoba obsługująca komputer oraz facylitatorka monitorowały ich aktywność udzielając głosu w miarę jej potrzeby, doliczały ich głos do głosowań oraz odczytywały wiadomości wpisywane na czacie.

Realizacja planu spotkania

W czasie drugiego spotkania zrealizowane zostały wszystkie zaplanowane punkty.

Punkt 1

Realizacja planu przebiegła bez zakłóceń. Na samym początku spotkania zgłoszony został wniosek o dołączenie eksperta zaproszonego przez organizacje społeczne. Wniosek został przyjęty z powołaniem się na odpowiedni punkt regulaminu współpracy.

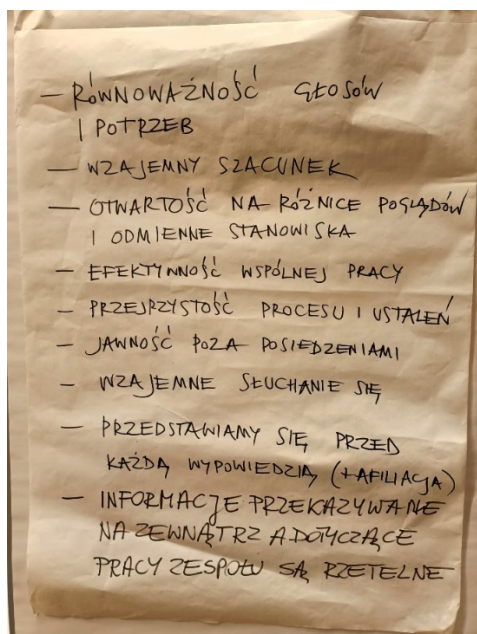
Punkt 2

Facylitatorki zaprezentowały kontrakt określający zasady współpracy Zespołu w następującym brzmieniu:

- Równoważność głosów i potrzeb
- Wzajemny szacunek
- Otwartość na różnice poglądów i odmienne stanowiska
- Efektywność wspólnej pracy
- Przejrzystość procesu i ustaleń
- Jawność poza posiedzeniami
- Wzajemne słuchanie się
- Przedstawiamy się przed każdą wypowiedzią (+afiliacja)

Do tak sformułowanego kontraktu na wniosek członka Zespołu i wobec aprobaty pozostałych uczestników dopisano punkt w brzmieniu:

- Informacje przekazywane na zewnątrz, a dotyczące przebiegu pracy, są rzetelne

Punkt 3

Przyjęcie regulaminu odbyło się bez przeszkód – zostały zgłoszone i przegłosowane dodatkowe formalne poprawki. Regulamin został uchwalony i zaakceptowany przez wszystkich członków Zespołu.

Punkt 4

Pomiędzy spotkaniami wśród rozsyłanych mailowo informacji, była także ta, dotycząca wyboru prezydium. Każda ze stron (przedstawiciele Lasów Państwowych, organizacji społecznych oraz samorządów) zostali poinformowani o tym, że będą wskazywali jednego wspólnego kandydata. W czasie spotkania, po krótkiej, niemoderowanej rozmowie w grupach, kandydaci zostali wskazani, zaakceptowali wybór, a następnie zostali zaakceptowani przez Zespół.

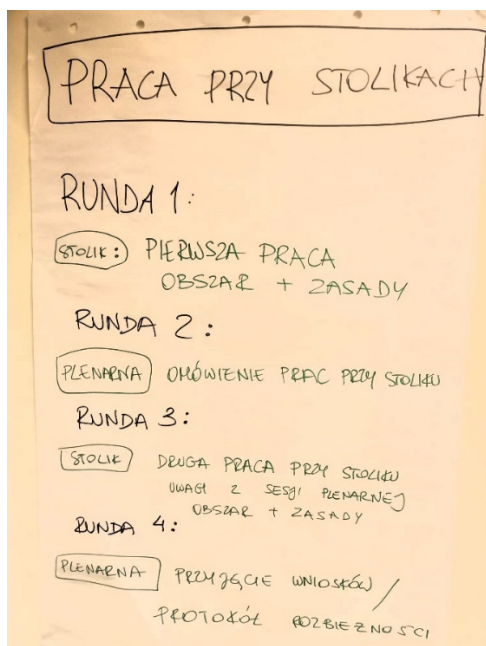
Punkt 5 i 6

W tych punktach spotkania przewidziane były prezentacje stron. Ze względu na bariery techniczne, za zgodą osób prezentujących, kolejność wystąpień została zamieniona. Jako pierwszy wygłosił swoją prezentację Nadleśniczy Nadleśnictwa Kielce Robert Płaski. Ponieważ jego wystąpienie przeciągnęło się z zaplanowanych 10, do 15 minut, czas drugiej prezentacji, wygłoszonej przez panią Agnieszkę Gołębiewską reprezentującą Drużynę Pierścienicy, także został wydłużony do kwadransa. Po prezentacjach nie było pytań ani dyskusji.

Punkt 7

Po przerwie zaprezentowany został plan pracy, według którego przebiegać będzie część pracy merytorycznej. Plan ten został wcześniej rozesłany do członków Zespołu. Na spotkaniu uczestnicy

otrzymali wydruki prezentujące ten plan, został on dodatkowo omówiony i zapisany skrótowo na flipcharcie. Opis planu pracy jest załącznikiem do sprawozdania.

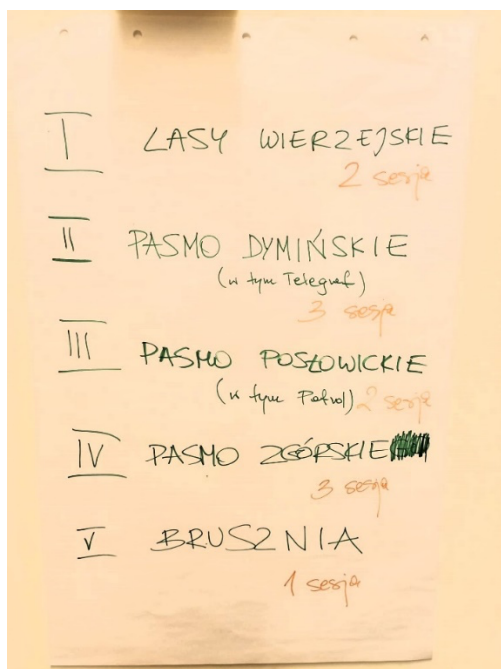

Nie było uwag do planu pracy, pojawiły się tylko pytania dotyczące poziomu szczegółowości, na jaki będą schodziły podgrupy.

Realizacja kolejnego zadania – wspólnego określenia obszarów, nad którymi będą pracować poszczególne stoliki – przebiegła bardzo sprawnie. Uczestnicy **zgłaszali obszary** posługując się ich nazwami zwyczajowymi, moderatorki zapisywały je na flipcharcie. Następnie, w drodze wspólnych decyzji, obszary były **grupowane w większe sektory**, które okazały się pokrywać z większymi, naturalnie wyodrębnianymi pasmami leśnymi wokół Kielc. Posługiwanie się nazwami geograficznymi okazało się na tym etapie naturalne i służyło porozumieniu.

W przypadku każdego wyodrębnionego obszaru fasilitatorki sprawdzały, **jak dużo osób jest zainteresowanych** pracą nad jego granicami i zasadami gospodarowania. Nie były to w żadnym sensie wiążące zgłoszenia, ten zabieg miał na celu uzyskanie rozeznania dotyczącego liczby osób, które mogą potem chcieć pracować przy danym stoliku. Pozwolił na upewnienie się, że będzie zapewniona obsada dla każdego stolika roboczego.

Następnie Zespół został poproszony o ustalenie **kolejności pracy** nad poszczególnymi sektorami, podzielenie ich na sesje. Ten podział został dokonany i zapisany na flipcharcie.

Na zakończenie tej części przedstawiciel LP, przy akceptacji pozostałych członków Zespołu, orientacyjnie zaznaczył wszystkie wyodrębnione **sektory na mapie**. Zostały one ponumerowane zgodnie z zaplanowaną kolejnością sesji.

Punkt 8

Ponieważ całe spotkanie przebiegło bardzo sprawnie, jedna z członkiń Zespołu zaproponowała, żeby najmniejszy i najmniej kontrowersyjny obszar Bruszni zacząć opracowywać wspólnie jeszcze w ramach bieżącego spotkania, co pozwoli na przynajmniej częściowe wypróbowanie metody pracy. Sugestia została przyjęta. We wspólnej dyskusji, w oparciu o oznaczenia na przygotowanej przez przedstawicieli lasów Polskich mapie, obszar Bruszni został wyznaczony.

Na tym zakończyło się drugie spotkanie Zespołu. Wspólna efektywna praca i łatwość osiągniętego porozumienia spowodowały, że uczestnicy spotkania jeszcze po jego zakończeniu spontanicznie nawiązywali interakcje z innymi osobami, wymieniali się uwagami, dyskutowali przy mapie.

Załącznik 3. Sprawozdanie z trzeciego posiedzenia lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce

Spotkanie odbyło się w Centrum Edukacyjnym Geonatura Kielce w dniu 29.10.2024. Udział w spotkaniu wzięły osoby reprezentujące Lasy Państwowe, samorządy oraz organizacje społeczne – zgodnie z decyzją nr 66 / 2024 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 02.10.2024 r. w sprawie lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce. Spotkanie prowadził zespół facylitatorek w składzie: Helena Ebert, Monika Probosz i Marta Szaranowicz-Kusz. Przed rozpoczęciem spotkania facylitatorki upewniły się co do obecności kworum. Cele trzeciego spotkania były następujące:

- Dokończenie spraw formalnych – przyjęcie protokołów z poprzednich spotkań oraz przedstawienie i przegłosowanie wniosków, które zostały zgłoszone pomiędzy spotkaniami Zespołu
- Praca nad obszarami lasów społecznych, dopasowaniem kryteriów i zasad gospodarowania do każdego z nich
- Podtrzymanie dialogu między przedstawicielami różnych podmiotów.

Plan spotkania wyglądał następująco:

- 1) Powitanie uczestników, podsumowanie spotkania 21.10.2024
- 2) Przyjęcie protokołów z pierwszego i drugiego posiedzenia
- 3) Głosowanie wniosków
- 4) Przypomnienie zasad prac stolikowych
- 5) Praca przy 3 stolikach nad obszarami:
 - I. Lasy Wierzejskie
 - III. Pasma Pośłowickie (w tym Patrol)
 - V. BruszniaUstalenie oddziałów wchodzących w każdy z obszarów + określenie kryterium lasów społecznych (S1-S7) dla każdego oddziału
PRZERWA
- 6) Ciąg dalszy pracy przy 3 stolikach nad wymienionymi obszarami. Ustalenie zasad gospodarowania dla każdego oddziału wchodzącego w każdy z obszarów
- 7) Zebranie refleksji, zamknięcie spotkania

Wnioski i propozycje

Pomiędzy spotkaniami zostały zgłoszone następujące wnioski:

- zawarcie w raporcie z prac zespołu rekomendacji/poparcia stanowiska dla MKiŚ dotyczącego zmian w Ustawie o lasach
- umożliwienie Stowarzyszeniu Madejówka Bushcraft & Survival zaprezentowania swojej działalności

Informacje o wpłynięciu wymienionych wniosków zostały rozesłane do członków Zespołu przed spotkaniem nr 3.

Po zakończeniu części formalnej praca toczyła się przy 3 stolikach. Podział na stoliki został dokonany spontanicznie przez członków Zespołu – przy każdym stoliku zgromadziła się grupka osób chętnych do pracy nad danym obszarem. Ponieważ były na spotkaniu także osoby obecne w formie zdalnej, do wybranych przez nie stolików dostawiane były laptopy, aby umożliwić także tych członkom Zespołu pracę nad wybranym obszarem. Pracy przy każdym stoliku towarzyszyła facylitatorka.

Realizacja planu spotkania

W czasie trzeciego spotkania zrealizowane zostały niemal wszystkie zaplanowane punkty. Na etapie pracy przy stolikach każdy stół pracował w nieco innym tempie więc efekty pracy każdej podgrupy były różne.

Punkt 1

Realizacja planu przebiegła bez zakłóceń. Na samym początku spotkania zgłoszony został wniosek o dołączenie eksperta zaproszonego przez organizację społeczną. Wniosek został przyjęty z powołaniem się na odpowiedni punkt regulaminu współpracy.

Punkt 2

Do protokołów z poprzednich dwóch spotkań zostały zgłoszone uwagi. Przyjęcie protokołów przesunięto więc na kolejną sesję.

Punkt 3

Głosowanie dotyczyło decyzji na temat przyjęcia zgłoszonych pomiędzy spotkaniami wniosków. Zespół przez aklamację podjął decyzję o dołączeniu obu dokumentów w formie załączników do końcowego raportu. Głosowanie odbyło się za pomocą zielonych kart, które były wręczane każdemu członkowi Zespołu w momencie podpisywania listy obecności – zmiana wobec poprzedniej procedury wręczania

kart osobom siedzącym na sali. Wręczanie kart przy podpisywaniu listy było metodą bardziej efektywną i prostszą.

Punkt 4

Realizacja tego punktu przebiegła zgodnie z założeniami. Procedura pracy przy stolikach była już uczestnikom spotkania znana, jej przypomnienie nie wywołało pytań.

Punkt 5 i 6

Organizatorzy przygotowali trzy stoliki, na każdym z nich była duża mapa danego obszaru, flamastry, długopisy, informacja o kryteriach określających lasy społeczne oraz tabela z zasadami gospodarowania według wzoru ustalonego na podstawie opracowania Ministerstwa Klimatu i Środowiska „Wzmocnienie ochrony lasów ważnych społecznie wokół miast w oparciu o wybrane rekomendacje i wytyczne Ogólnopolskiej Narady o Lasach”.

Uczestnicy spotkania dokonali spontanicznego podziału na stoliki. Facylitatorzy upewnili się, że przy każdym ze stolików obecny jest ekspert, osoba reprezentująca Lasy Polskie, organizacje społeczne oraz samorząd. Następnie w każdym z podzespołów wybrana została osoba, która zapisywała efekty wspólnej pracy i osoba, która będzie je prezentowała w części plenarnej.

Praca w podzespołach przebiegała następująco:

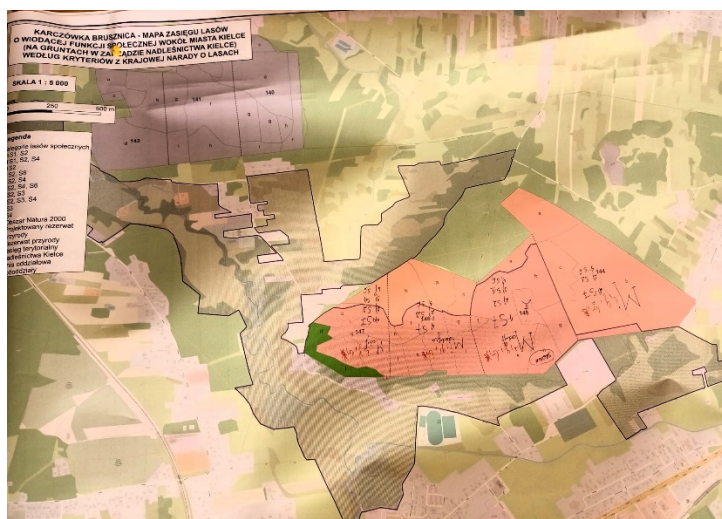
Stolik pierwszy – obszar Brusznia.

Praca przebiegała bardzo sprawnie, członkowie Zespołu współpracowali, wspólnie ustalali treści każdego zapisu, dochodzili do porozumienia na temat szczegółów. Praca była sprawna i merytoryczna.

Praca przy tym stoliku została zakończona najszybciej z kilku powodów:

- Obszar był najmniejszy
- Nie budził kontrowersji
- Część pracy – wyznaczenia zasięgu lasów społecznych na tym obszarze – została wykonana na poprzednim spotkaniu.

Na poniższej fotografii widać efekt pracy przy tym stoliku.

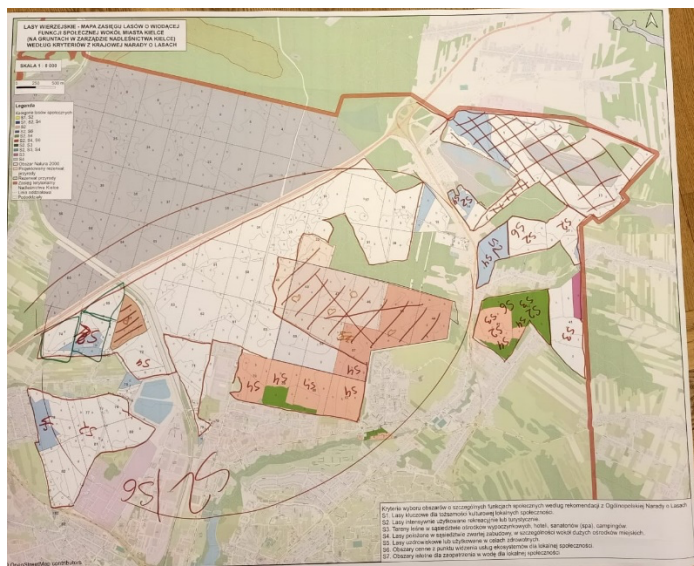
Grupa pracująca przy tym stoliku przypisała każdemu wydzieleniu zarówno kryteria określające lasy społeczne jak i zasady gospodarowania. W sesji plenarnej rezultat prac stolikowych został zaprezentowany wszystkim członkom Zespołu. Ponieważ nie było protestów ani odrębnych zdań, wyniki pracy zostały zapisane w czasie sesji plenarnej w przygotowanym pliku excel. Proces zapisywania ustaleń był dostępny dla wszystkich – osoba odpowiedzialna za techniczne przygotowanie spotkania na bieżąco wpisywała je do pliku, który był wyświetlona na ekranie.

Po przerwie osoby pracujące nad obszarem Bruszni podzieliły się według własnego uznania i dołączyły do któregoś z dwóch pozostałych stolików.

Stolik drugi – obszar Pasma Pośłowickiego

Praca przebiegała w wolnym tempie, członkom Zespołu trudno było dochodzić do wspólnych ustaleń. W pierwszej sesji przy stoliku starano się doprecyzować granice obszaru. Ten obszar był wskazywany jako budzący najwięcej kontrowersji więc dyskusja na jego temat była szczególnie trudna. Konieczne było aktywne wsparcie facylitatorki, które miało na celu obniżenie emocjonalnej temperatury dyskusji oraz zapewnienie dostępu do głosu wszystkim chętnym osobom pracującym przy tym stoliku. Facylitatorka zauważyła, że jedna z osób nagrywała rozmowę przy stoliku na dyktafon. W czasie przerwy facylitatorki poinformowały tę osobę, że informacja o nagrywaniu zostanie upubliczniona, a fakt poddany dyskusji jako potencjalnie niezgodny z regulaminem. Zgoda uczestników spotkania na nagrywanie dotyczyła bowiem tylko plenarnych części pracy Zespołu. Zespół nie wyraził zgody na nagrywanie, osoba nagrywająca zobowiązała się do przerwania nagrywania i skasowania nagranych do tej pory materiałów.

Następnie w sesji plenarnej zaprezentowany został wynik pracy stolika, który uwidocznił jest na poniższej fotografii.

Grupa pracująca przy tym stoliku przypisała każdemu wydzieleniu kryteria określające lasy społeczne.

Nie pojawiły się w tym zakresie zdania odrębne.

Na tym zakończyło się trzecie spotkanie Zespołu.

Załącznik 4. Sprawozdanie z czwartego posiedzenia lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce

Spotkanie odbyło się w Centrum Edukacyjnym Geonatura Kielce w dniu 13.11.2024. Udział w spotkaniu wzięły osoby reprezentujące Lasy Państwowe, samorządy oraz organizacje społeczne – zgodnie z decyzją nr 66 / 2024 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu z dnia 02.10.2024 r. w sprawie lokalnego zespołu do spraw lasów o wiodącej funkcji społecznej wokół miasta Kielce. Spotkanie prowadził zespół facylitatorek w składzie: Helena Ebert, Monika Probosz i Marta Szaranowicz-Kusz. Przed rozpoczęciem spotkania facylitatorki upewniły się co do obecności kworum. Cele czwartego spotkania były następujące:

- Dokończenie spraw formalnych – przyjęcie protokołów z poprzednich spotkań
- Praca nad obszarami lasów społecznych, dopasowaniem kryteriów i zasad gospodarowania do każdego z nich – priorytetowym celem było doprowadzenie tego działania do końca
- Podtrzymanie dialogu między przedstawicielami różnych podmiotów

Plan programu spotkania wyglądał następująco:

- 1) Powitanie uczestników, podsumowanie spotkania 29.10.2024
- 2) Przyjęcie protokołów z pierwszego, drugiego i trzeciego posiedzenia
- 3) Przypomnienie zasad prac stolikowych
- 4) Praca przy 4 stolikach nad obszarami:
 - Stolik 1 – obszar I. Lasy Wierzejskie – dokończenie ustalania zasad gospodarowania
 - Stolik 2 – obszar III. Pasma Pośłowickie (w tym Patrol) - powrót do kryterium S5 oraz ustalenie zasad gospodarowania dla każdego oddziału
 - Stolik 3 - obszar II. Pasma Dymińskie - ustalenie oddziałów wchodzących w obszar II oraz określenie kryterium lasów społecznych (S1-S7) dla każdego oddziału
 - Stolik 4 - obszar IV. Pasma Zgórskie - ustalenie oddziałów wchodzących w obszar IV oraz określenie kryterium lasów społecznych (S1-S7) dla każdego oddziału
- 5) Sesja plenarna: prezentacja prac stolikowych
PRZERWA
- 6) Po zakończeniu prac nad obszarem Lasów Wierzejskich, kontynuacja pracy przy 3 stolikach nad pozostałymi obszarami. Ustalenie zasad gospodarowania dla każdego oddziału wchodzącego w skład każdego z obszarów
- 7) Sesja plenarna: prezentacja prac stolikowych
- 8) Prezentacja formatu raportu końcowego

9) Podsumowanie spotkania: ustalenia końcowe

Ponieważ głównym celem ostatniego spotkania było doprowadzenie merytorycznej pracy do końca, facylitatorki, po rozmowie z gospodarzami spotkania, stworzyły dwa alternatywne plany awaryjne na wypadek, gdyby zaplanowane ramy czasowe okazały się niewystarczające na przedyskutowanie wszystkich obszarów leśnych. Plany te były następujące:

- Przedłużenie spotkania czwartego o maksymalnie 60 minut
- Organizacja dodatkowego spotkania w wersji online z pracą w wirtualnych pokojach dedykowanych poszczególnym obszarom

Facylitatorki postanowiły, że decyzję dotyczącą skorzystania z któregoś z opisanych scenariuszy podejmą w czasie przerwy, kiedy będzie już wiadomo, jak postępuje praca grupy i będzie można określić, czy realistyczne jest zakończenie pracy w ustalonym czasie. Dodatkowo punkt 8 planu spotkania traktowany był jako alternatywny – format raportu został członkiniom i członkom Zespołu wysłany przed spotkaniem, z jego prezentacji na forum można więc było w razie potrzeby zrezygnować.

Wnioski i propozycje

Przed rozpoczęciem spotkania, po powitaniu przedstawiciel LP zgłosił protest przeciw sposobowi, w jaki został przedstawiony na fb organizacji społecznej obecnej na spotkaniu. Facylitatorki zastosowały klaryfikację, pomogły nazwać argumenty obu stron, pozwoliły na krótką wymianę opinii na forum, następnie poprosiły o jej zaprotokołowanie i zaproponowały przejście do następnych punktów planu. Organizacja społeczna zaproponowała zmianę sposobu pracy - rezygnację z pracy przy stolikach na rzecz rozpatrywania wszystkich pozostałych pasm leśnych w formule wspólnej pracy na forum. Propozycja została poddana głosowaniu i nie znalazła poparcia wśród uczestników spotkania.

Po zakończeniu części formalnej praca toczyła się początkowo przy 4, a po przerwie przy 3 stolikach. Podział na stoliki został dokonany spontanicznie przez członków Zespołu – przy każdym stoliku zgromadziła się grupka osób chętnych do pracy nad danym obszarem. Ponieważ na spotkaniu były obecne także osoby w formie zdalnej, do wybranych przez nie stolików dostawiane były laptopy, aby umożliwić także tym członkom Zespołu pracę nad wybranym obszarem.

Realizacja planu spotkania

W czasie trzeciego spotkania zrealizowane zostały wszystkie zaplanowane punkty.

Punkt 1

Realizacja planu przebiegła bez zakłóceń.

Punkt 2

Do protokołów z poprzednich dwóch spotkań nie zostały zgłoszone uwagi. Wszystkie trzy protokoły zostały więc przyjęte przez Zespół.

Punkt 3

Zasady pracy przy stolikach były już członkom Zespołu znane, zostały więc przypomniane jedynie skrótowo i pro forma. Ich przywołanie nie wywołało pytań.

Punkt 4

Organizatorzy przygotowali cztery stoliki, na każdym z nich była duża mapa danego obszaru, flamastry, długopisy, informacja o kryteriach określających lasy społeczne oraz tabela z zasadami gospodarowania według wzoru ustalonego na podstawie opracowania Ministerstwa Klimatu i Środowiska „Wzmocnienie ochrony lasów ważnych społecznie wokół miast w oparciu o wybrane rekomendacje i wytyczne Ogólnopolskiej Narady o Lasach”.

Uczestnicy spotkania dokonali spontanicznego podziału na stoliki. Facylitatorzy upewnili się, że przy każdym ze stolików obecny jest ekspert, osoba reprezentująca Lasy Polskie, organizacje społeczne oraz samorząd. Następnie w każdym z podzespołów wybrana została osoba, która zapisywała efekty wspólnej pracy i osoba, która będzie je prezentowała w części plenarnej.

Praca w podzespołach przebiegała następująco:

- Stolik pierwszy – obszar Lasów Wierzejskich. Praca przebiegała bardzo sprawnie, członkowie Zespołu współpracowali w tym samym gronie co na poprzednim spotkaniu, dość sprawnie przypisali zasady gospodarowania pozostałym do opracowania wydzieleniom. Praca była zgodna i merytoryczna, została zakończona przed przerwą.
- Stolik drugi – Pasma Połowickie z Patrolem. Przy stoliku obecny był zgłoszony na poprzednim spotkaniu ekspert organizacji społecznej. W pierwszej części pracy – przed pierwszą sesją plenarną – przy stoliku toczył się spór na temat znaczenia kryterium S7. Praca merytoryczna nie posuwała się do przodu, członkowie Zespołu nie mogli dojść do porozumienia.
- Stolik trzeci – Pasma Dymińskie. Przy stoliku pojawiły się duże różnice zdań, jednak członkowie Zespołu przez większość czasu dyskutowali spokojnie i merytorycznie. Kiedy emocjonalne wypowiedzi zaczynały dominować dyskusję, facylitatorka przerywała rozmowę apelem o powrót do konstruktywnych wypowiedzi.

- Stolik czwarty – Pasma Zgórskie. Praca przy tym stoliku przebiegała bardzo sprawnie. Widoczny był wpływ doświadczenia uczestników spotkania - osoby opracowujące ten obszar dobrze już zrozumiały zasadę i cel pracy pracując według zaproponowanej metody na poprzednim spotkaniu. Ponieważ obszar składa się ze stosunkowo niewielu wydziełów osoby pracujące przy tym stoliku podjęły decyzję o równoczesnym dopasowaniu kryterium lasów społecznych i przypisaniu zasad gospodarowania do każdego opracowywanego wydziału. Ta zmiana metody pracy została wprowadzona spontanicznie po wzajemnej konsultacji między osobami obecnymi przy stoliku. Motywacją była chęć sprawnego wykonania zadania.

Punkt 5

W czasie sesji plenarnej przedstawiony został efekt pracy stolika pierwszego i uzupełniono plik excel kompletem danych. Pojawiające się w czasie sesji plenarnej dodatkowe wnioski były na bieżąco notowane w rubryce Uwagi. Proces wpisywania danych do pliku był widoczny dla wszystkich członków Zespołu – excel z danymi był wyświetlany na ekranie.

Dyskusja toczona przy stoliku drugim, dotycząca znaczenia kryterium S7, została przedstawiona na forum całej grupy, zreferował ją ekspert organizacji społecznej. Podjęto decyzję o dołączeniu do raportu końcowego materiału przygotowanego przez eksperta.

W czasie przerwy facylitator w porozumieniu z organizatorem podjęły decyzję o rezygnacji z alternatywnych scenariuszy spotkania. Nie zostały więc one przedstawione Zespołowi, ponieważ z analizy przebiegu pracy przy stolikach wynikało, że przedłużenie czasu spotkania lub organizacja dodatkowego spotkania online nie będą potrzebne.

W czasie przerwy przearanżowana została sala – pozostały 3 stoliki, przy których pracowały 3 grupy.

Punkt 6

Po przerwie uczestnicy spotkania pracowali w następującym podziale:

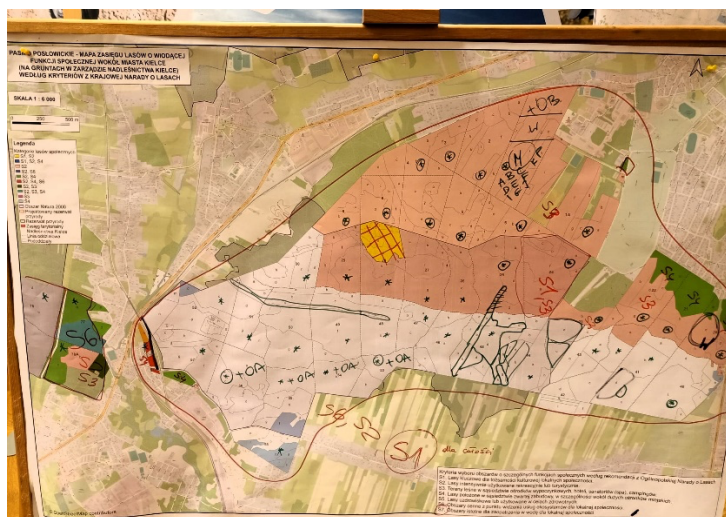
- Stolik 1 – obszar III. Pasma Połowickie (w tym Patrol)
- Stolik 2 - obszar II. Pasma Dymińskie
- Stolik 3 - obszar IV. Pasma Zgórskie

Wielu uczestników spotkania pracowało przez większą część czasu przy jednym stoliku, jednak były też osoby, które decydowały się przejść do innego stolika lub chodzić po sali i na krótko dołączać do grup pracujących przy różnych obszarach.

- Stolik pierwszy – Pasma Połowickie z Patrolem. Przy tym stoliku pracowało najwięcej osób, współpraca między nimi nie układała się dobrze, był wysoki poziom emocji. W związku z tym

procesu ułatwiały dwie fasilitatorki. Widząc, że nie udało się osiągnąć porozumienia, sporządziły spis propozycji zgłoszonych przy stoliku. W sformułowaniu propozycji pomogła praca kolejno nad każdym typem zasad gospodarowania: wyłączeniami, ograniczeniami i modyfikacjami. Ta metoda pracy doprowadziła do stworzenia trzech różnych propozycji, które zostały spisane i zaprezentowane w sesji plenarnej.

Na poniższej fotografii widać efekt pracy przy tym stoliku.

- Stolik drugi – Pasma Dymińskie. Praca przy stoliku posuwała się do przodu pomimo braku zgody, co do zasad gospodarowania. Także przy tym stoliku fasilitatorka poprosiła o spisanie na mapie propozycji, a następnie wspólnie zdecydowano, które elementy są akceptowane przez wszystkie osoby pracujące przy tym stoliku i te elementy zostały podkreślone.

Na poniższej fotografii widać efekt pracy przy tym stoliku.

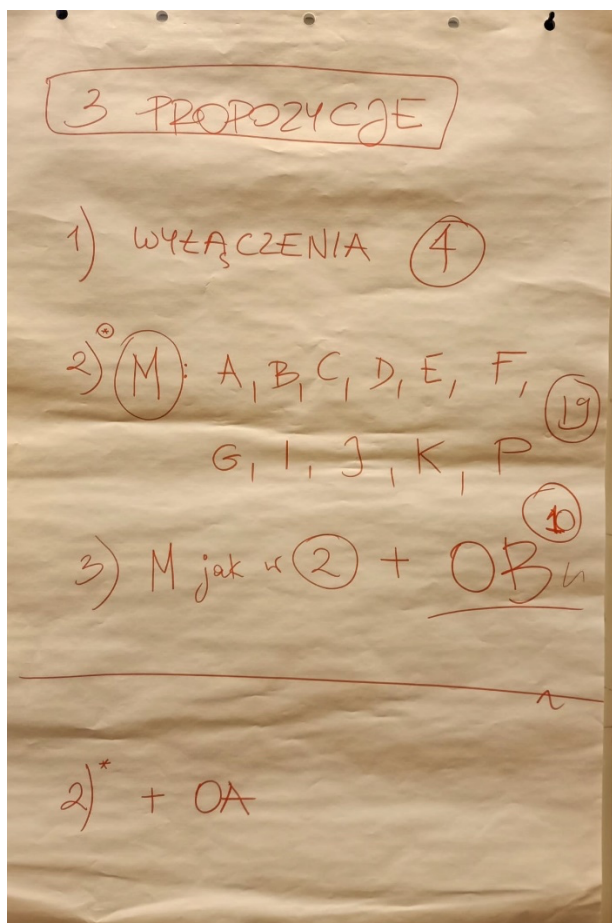
- Stolik trzeci – Pasma Zgórskie. Praca przy tym stoliku postępowała bardzo sprawnie, przy zgodnej współpracy uczestników. Facylitatorka nie była obecna przy tym stoliku na stałe, okresowo podchodziła przyjrzeć się pracy i zapytać o jej przebieg.

Na poniższej fotografii widać efekt pracy przy tym stoliku.

Punkt 7

Na sesji planarnej dwie grupy (stolik drugi- Pasma Dymińskie i stolik trzeci – Pasma Zgórskie) zaprezentowały efekt swoich pracy dyktując ustalenia, które były na bieżąco wpisywane w pliku excel. Do ustaleń zgłaszane były wnioski, które notowano w rubryce Uwagi. Ponieważ stolik pierwszy (pasmo Pośłowickie z Patrolem) nie doszedł do porozumienia, facylitatorka przedstawiła trzy propozycje, które zostały przy tym stoliku zgłoszone. Prezentuje je poniższe zdjęcie.

Aby ustalić, którą propozycję można uznać za główną, a które można określić jako zdania odrębne, poddano je głosowaniu całego Zespołu. Propozycję, która uzyskała najwięcej głosów zapisano jako podstawową, pozostałe dwie zostały zanotowane w odpowiednim miejscu w pliku excel.

Punkt 8

Zrezygnowano z realizacji tego punktu uznając, że wystarczające było zapoznanie członków Zespołu z formatem raportu poprzez rozesłania go pocztą elektroniczną. Format jest taki sam dla każdej lokalizacji i nie jest poddawany dyskusji Zespołów.

Punkt 9

W tym punkcie przedstawiciel LP przedstawił dalszy harmonogram – w tym wstępny termin przygotowania raportu. Przypomniano także, że protokół z bieżącego, ostatniego spotkania zostanie rozesłany i jego przyjęcie odbędzie się w formie zdalnej. Organizatorzy podziękowali uczestnikom spotkania i facylitatorkom za ich pracę.

Na tym zakończyło się czwarte spotkanie Zespołu.